

گروه اخلاق، ادیان و عرفان

سیدمرتضی طباطبائی

رتبه: شایسته تقدیر بخش جوان

تحصیلات: دکتری

عنوان اثر: اصول اخلاقی کاربری تکنولوژی مدرن: الگویی تلفیقی بر اساس مکاتب وظیفه‌گرا، پیامدگرا و فضیلت‌گرا
قالب اثر: رساله دکتری

درباره پژوهشگر

سیدمرتضی طباطبائی در سال ۱۳۶۴ در قم به دنیا آمد. وی مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد خود را در رشته فلسفه غرب از دانشگاه تهران اخذ کرد و در سال ۱۳۹۶ از رساله دکتری خود در دانشگاه اصفهان با عنوان «اصول اخلاقی کاربری تکنولوژی مدرن: الگویی تلفیقی بر اساس مکاتب وظیفه‌گرا، پیامدگرا و فضیلت‌گرا» دفاع کرد. «انتخاب به عنوان استعداد درخشان مقطع کارشناسی»، «پژوهشگر نمونه دانشگاه تهران در مقطع کارشناسی ارشد»، «برنده جایزه بهترین رساله دکتری سال ۱۳۹۶ دانشگاه اصفهان در رشته فلسفه»، «برنده جایزه پایان‌نامه برتر در جشنواره الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در سال ۹۹» و «برنده جایزه طرح پژوهشی به عنوان نخبه وظیفه از بنیاد ملی نخبگان» از جمله جوایز و افتخارات اوست. علاوه بر پنج مقاله علمی- پژوهشی، دو مقاله علمی- ترویجی و بیش از ده مقاله کنفرانسی و تخصصی در حوزه فلسفه اخلاق، ترجمه کتاب‌هایی در زمینه‌های تاریخ سیاسی، سیاست‌گذاری عمومی و نیز میان‌رشته‌ای از دکتر طباطبائی به چاپ رسیده است.

چکیده اثر

تکنولوژی مدرن، به رغم همه رهاوردهای نیکویش برای انسان، پیامدهای منفی گوناگونی نیز برای او و محیط زیستش رقم زده است و برای اصلاح این وضعیت، علاوه بر تلاش مهندسان و تولیدکنندگان تکنولوژی مدرن، به همت و مراقبت هر چه بیشتر کاربران در استفاده صحیح نیاز است. اینکه نهاد اخلاق در زمینه کاربری صحیح تکنولوژی چه نظری دارد و رهنمودهایش چه خواهد بود، پرسش اصلی این رساله است. همچنین بایسته است پیش‌تر نشان داده شود که بهترین رویکرد اخلاقی، که کاربست آن توسط کاربران، به کاهش هر چه بیشتر پیامدهای منفی تکنولوژی می‌انجامد، کدام است. بر اساس یافته‌های این تحقیق، نشان داده می‌شود که از آنجا که تکنولوژی مدرن، ابزاری است که در جهت هر چه قدرتمند شدن و پیچیده‌تر شدن به پیش می‌رود و کاربردش نیز آسان‌تر می‌شود، کاربران باید در سه مرحله اساسی کاربری تکنولوژی، یعنی تهیه، به‌کارگیری و دست‌شستن از تکنولوژی، با مراقبت‌های کامل فضیلت‌گرایانه در حوزه روابط شخصی، ملاحظات فضیلت‌گرایانه مشروط به وظیفه‌گرایی در حوزه تعاملات انسانی، و ملاحظات فضیلت‌گرایانه وظیفه‌محور منضم به پیامدگرایی در حوزه فعالیت‌های زیست‌محیطی، در جهت کاستن هر چه بیشتر از آفات و آسیب‌های تکنولوژی مدرن، و استفاده هر چه سودمندتر و اخلاقی‌تر از آن قدم بردارند. در پایان، فهرستی جزئی از اصول و قواعد اخلاقی، در قالب شکل و نمودار ارائه شده است تا نتایج، به آسانی و به نحو عینی قابل ارزیابی باشد.

